

GLAS

KOT TEDNIK - OD 1. JANU-
ARJA 1956 KOT POLTEDNIK
- OD 1. JANUARJA 1960 TRI-
KRAT TEDENSKO - IZDAJA
OP. "GORENJSKI TISK" V
KRANJU - UREJUJE URED-
NIŠKI ODBOR - GLAVNI
UREDNIK: SLAVKO BEZNIK

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pred proizvajalke

Demokracija v gospodarstvu
je v podjetjih zahtevna, da mora
biti sleherni proizvajalec tudi u-
pravljalec; skratka, vsak mora od-
ločati o pomembnih zadevah, ki
se nanašajo na delo in razvoj go-
spodarske organizacije. Ta stališča
iz dneva v dan podkrepljajo tudi
na raznih posvetih, predvsem
pa na občnih zborih sindikalnih
organizacij.

Kljub temu pa moramo priznati,
da nam s temi načeli še ni popol-
noma uspelo prodreti med delavce
oziroma da to v nekaterih podjet-
jih celo načrtno oviramo. Naj na-
vedem nekaj primerov, ki so očitni
prav sedaj, ko pogosto razpravljamo
o novi delitvi dohodka, o novi
odnosih med podjetji in komu-
no in o združevanju podjetij.
Ni dvoma, da ti tako pomembni
ukrepi zahtevajo temeljitejšo ob-
raznavo, ki ne more prinesiti nekih
določenih zaključkov kar čez noč.
Do tukaj nam gre vse v redu. Na
tem mestu pa se nekaj zatakne.
Oziroma ker ne na pravo pot. Vse
te obravnave ostanejo večinoma
le na »vrbu«, reči bomo, da te
spremembe še vedno preveč obra-
vna le strokovni kader. Priznati
je treba, da nekateri zaposleni mo-
ment, ki nastopajo pri uvajanju
novega sistema v gospodarstvo, res
ne zanimajo delavcev v taki obliki
in se s strokovno obrazložitvijo teh
zadev samo dolgočasijo. Zato bi
bilo treba neposrednim proizvajal-
cem te stvari povedati v sprejem-
ljivi obliki tako, da bodo tudi ti
imeli okvirno sliko položaja, v ka-
tem se bodo kaj kmalu znašli.

Se bolj kakor navedeno pa nas
zanimajo tisti, da po nekaterih po-
djetjih razpravljajo o združevanju
samo med vodilnim kadrom, če-
prav to ni več nobena skrivnost,
ker o tem že vedo že ljudje, ki s
podjetjem niso prav nič povezani.
Z nekaj besedami povedano; o tem
podjetju se sedaj niso šli s stališči
o združevanju med delavce, med
sam kolektiv. Mislim, da tako ra-
ziranje ni pravilno. Tudi če je vodil-
ni kader v negotovosti ali je zdru-
žitev smotna ali ne, je treba to
tudi tako razložiti proizvajal-
cem. Vsako mišljenje, da se bodo
razgovori na višji ravni prikrili
pred delovnim kolektivom, so-
motni. V takem trenutku doseže
trudna obravnava še drugo nega-
tivno posledico; ruši zaupanje de-
lavcev v vodstvo podjetja in ti se
upravičeno vprašujejo ali je prena-
šanje upravljanja na slehernega
proizvajalca samo material, s ka-
terim polnimo časopisne stolpce.

Na te stvari, ki se pogosto po-
javljajo v naši praksi, sem hotel
opozoriti z namenom, da bi se
končno le otresli starih nazorov in
»delitve« dela. V tem pogledu ne
smo biti nobene razlike, ker smo
vsi proizvajalci. Zato tudi ne sme
biti nobene razlike v obravnavanju
zadev; skupno se pogovorimo in
odločimo, ali so določena stališča za
nas sprejemljiva ali ne. Naši ljudje
so doslej že mnogokrat dokazali,
da znajo trezno presojati o teh za-
dajah, morda treznejše kot nekateri
»vodilni« uslužbenci.

M. P.

Delegati kranjske občine pred okrajno konferenco SZDL

Problemi iz neposredne prakse

KRANJ, 24. APRILA — V pripravi na okrajno konferenco
SZDL, ki bo v petek, 28. aprila, so se danes zbrali delegati
kranjske občine. Pogovorili so se o nekaterih glavnih problemih
njihove občine, ki zaslužijo večjo pozornost v razpravah na
konferenci.

Da bi bila diskusija na konferenci
tudi boljše so posamezni delegati že tu-
di izbrali teme, o katerih bodo tam
spregovorili. Tako se bodo na to na-
črtno pripravili. Seveda bodo ostali de-

legati prav tako lahko diskutirali. Kot
je domenejeno, bodo njihovi delegati
govorili zlasti o problemih in razvoju
trgovine, o kulturno prosvetni dejav-
nosti, o delavskem in družbenem uprav-

V torek, 25. aprila dopoldne je bilo v sejni dvorani OŠ v Kranju
prvo republiško posvetovanje predstavnikov kompleksnih muzejev, na
katerem so udeleženci razpravljali o problematiki muzejskega razvo-
venja. Popoldne so si navzoči ogledali novo odkrite freske v okolici
Kranja. Na sliki: muzejci med posvetovanjem

Ze prvi dan Gorenjskega sejma je bilo med potrošniki velika zanimanje

Prvi spomladanski Gorenjski sejem odprt

SEJEM V MALEM

VELIKA IZBIRA POTROŠNEGA BLAGA — NIZKE CENE

KRANJ, 25. APRILA — Danes dopoldne so v prostori
Delavskega doma v Kranju odprli prvi spomladanski
Gorenjski sejem. Odprl ga je direktor Gorenjskega sejma
toviš Ludvik Sirc. Svečane otvoritve so se med drugimi
udeležili tudi sekretar Okrajnega komiteja Zveze komu-
nistov Kranj Janko Rudolf, predsednik Okrajnega odbora
SZDL Jakob Žen, predsednik Občinskega odbora SZDL
Kranj Stane Božič, sekretar Občinskega komiteja Zveze
komunistov Kranj Stefan Kadoič in drugi.

Po otvoritvi so si gostje in prvi ob-
iskovalci ogledali sejemске prostore.
Letos se je uprava Gorenjskega sejma
odločila prirediti občasne sejme blaga
za široko potrošnjo, zlasti v tistih ob-
dobjih, ko je naval potrošnikov na tr-

govsko mrežo največji, to je v dnevih
pred našimi največjimi državnimi praz-
niki. To je prvi poizkus in če se bo le-
ta obnesel, bo uprava Gorenjskega sej-
ma priredila letno dva do tri podobne
sejme.

Kot smo videli na današnji otvoritvi,
je med potrošniki in med prodajalci za-
hvatnost prodaje veliko zanimanje. Svo-
je izdelke prodajajo priznana gorenj-
ska in še nekatera druga podjetja iz
Slovenije. Med njimi so »Planika« iz
Kranja, Tovarna čevljev iz Maribora,
»Jadrans« tovarna čevljev iz Pirana, »Sa-
va«, tovarna gumijevih izdelkov iz Kra-
nja, »Spika« iz Kranja, »Almira« iz Ra-
dovljice, »Kroj« iz Škofje Loke, »Go-
renjska oblačilnica« iz Kranja, »Ideal«
iz Nove Gorice, »Modna oblačila« iz
Ljubljane, »Kokra« iz Kranja, »Moda«
iz Kranja in »Universal« iz Jesenice.

Odlika sejma je predvsem v tem, da
nekatera podjetja prodajajo svoje izdel-
ke po občutno nižjih cenah. Ko smo se
žanet pozanimali pri prodajalcih, smo
zvedeli, da se dobijo televizijski spre-
jemniki celo 20.000 dinarjev cenejši kot
so v trgovini, prav tako so Colibriji
za 4000 dinarjev cenejši. V paviljonu
kranjske »Opreme« si lahko nabavite
kolo samo za 19.000 dinarjev. Zlasti pa
velja še omeniti nizke cene pletenin,
ostalega tekstilnega blaga in gospodinj-
skih potrebščin.

Ze danes dopoldne si je sejem ogla-
delo nekaj sto obiskovalcev, pričaku-
jejo pa v teh dneh še precej potroš-
nikov. Sejem bo odprt do sobote, 29.
aprila, in sicer vsak dan od 9. do 19.
ure.

M. Z.

Na Jesenicah vrsta problemov

JESENICE, 25. aprila — Sinoči je bil na Jesenicah v
Železničarskem domu posvet vseh delegatov jeseniške ko-
mune, ki se bodo v petek udeležili Okrajne konference
SZDL Kranj iz jeseniške občine.

V obširni razpravi, ki se je raz-
vila že sinoči na predkonferen-
cnem posvetovanju na Jesenicah,
so delegati nakazali vrsto proble-
mov s področja gospodarjenja in
družbenega življenja v jeseniški
komuni. Zlasti so poudarili, kako
spremljajo družbene organizacije

nove oblike gospodarjenja in de-
litve dohodka v gospodarskih or-
ganizacijah in v jeseniški občini.
Poskrbeti bo treba v prihodnje,
da se bo zato zanimalo kar največ
ljudi, članov SZDL.
Dogaja se tudi, da posamezni čla-
ni krajevnih odborov hodijo samo
na seje, medtem ko delajo sploh
ne. Sprejeli so zaključek, da bodo
odsedaj po vseh krajevnih odborih
vsakega posameznika zadolžili za
določeno delo.

Potem so govorili še o neaktiv-
nosti sekcij na jeseniškem pod-
ročju. Predlagali so, naj bi bil pri
občinskem odboru SZDL eden
konkretno zadolžen za delo sekcij.
Prav sedaj bodo na Plavžu or-
ganizirali sekcijo, ki bo skrbela
za urbanistično ureditev tega na-
selja na Jesenicah. Prebivalcem
tega področja Jesenic so razposla-
li okoli 1000 vabil za sodelovanje
v sekciji. Upajo, da se jih bo pre-
cej odzvalo in da se bo ta ob-
nesla.

Delegati so na sinočnjem po-
svetovanju precej kritizirali ko-
munalno gradnjo in urbanistično
ureditev. Na Jesenicah v zadnjem
času precej gradijo, vendar kaj
malo seznanijo prebivalce, da bi
tudi oni o tem odločali. Prav v
zadnjem času se je zgodil primer,
ko so kar čez noč dobesedno po-
ruvali na Gosposvetski cesti ko-
stanje in ulico vso razdeli. O tem
prej prebivalcev niso obvestili.
Nadalje so se pogovorili tudi o
zaposlovanju žena v jeseniški
občini, kar je sedaj velik pro-
blem. Predlagali so, da bi čimprej
rekonstruirali nekatere obrate
jeseniške Železarne in bi potem v
njih lahko zaposlili tudi žene.

Kritizirali so tudi delo jeseni-
škega Zbora proizvajalcev, češ da
se v jeseniški komuni ni tako
uveljavil kot bi se moral.

O vseh teh problemih in moreda
še o nekaterih drugih, bodo jese-
niški delegati razpravljali na pet-
kovi okrajni konferenci SZDL.

M. Z.

Ob pričetku X. jubilejnega festivala na Jesenicah

Praznik mladosti jeseniške mladine

RAČUNAJO, DA BO NA NJEM SODELOVALO
6000 MLADIH

JESENICE, 26. APRILA — Danes popoldne se bo na
Jesenicah začel X. jubilejni mladinski festival pod pokro-
viteljstvom Občinskega odbora Zveze borcev, ki ga orga-
nizira Občinski komitej LMS Jesenice. Za festival so pri-
pravili zelo obširen program, ki bo trajal od danes pa do
28. maja. Računajo, da bo na vseh prireditvah sodelovalo
okoli 6000 mladih iz jeseniške komune.

Svečana otvoritev X. jubilejnega mla-
dinskega festivala bo danes popoldne
ob 17.30 uri pred Gimnazijo na Jese-
nicah. V tem času bodo nosilci štafete
prispeli izpred spomenika na Belem
polju, kjer je padlo 46 talcev. Nosilci
štafete palice bodo prinesli pozdravni
pismi Centralnemu komiteju LMS in
Centralnemu komiteju LMJ. Brž ko bo
prispela štafeta, bo sledil otvoritveni
govor, nato pa bosta združena pevska
zbora osemletk »Tone Cufar« in »Pre-
žihov Vrance« zapela nekaj pesmi. Dva
recitatorja pa bosta recitala dve pesmi
Kajuha in Cufarja.

Takoj po končanem prvem delu pro-
grama, so taborniki prav za danes zve-
red pred jeseniško gimnazijo pripravili
svoj program. Zakurili bodo taborni
ognej, neki starejši jeseniški revolu-
cionar pa bo ob njem orisal borbeno
pot jeseniškega delavstva.

Ob 20. uri bodo drevi po vseh oko-
liških vrhah nad Jesenicami zagoreli
kresovi. Jutri ob 10. uri dopoldne pa

bodo na obeh osemletkah otvorili raz-
stave »Svobodne aktivnosti«. Ob 17. uri
pa bo tek »40-letnice« okoli Jesenic.
Na njem bodo sodelovale šole, predvojaška
vzgoja, gasilci, osnovne organizacije
LMS in vsa športna društva in klubi.
Vse tekmovalce bodo razdelili v dve
skupini, in sicer do 18. leta in od 18.
do 25. leta starosti. Prav tako bo jutri
zvečer ob 19.30 uri v Titovem domu
pionirsko-mladinski program »Včeraj in
danes«.

Razlika letošnjega festivala v počasti
Dneva mladosti je od prejšnjih v
tem, da so kar največ prireditev pre-
nesli izven Jesenic na ostale kraje v
občini.

V obširnem programu, ki ga je pri-
pravil poseben pripravljalni odbor
skupno z Občinskim komitejem LMS na

(Nadaljevanje na 2. str.)

JAKOB ŽEN, NOVI ODBORNIK OBČINSKEGA ZBORA OBLO KRANJ

V nedeljo, 23. aprila, so bile v
volilnih enotah Zlato polje in
Štruževo nadomestne volitve za
izpraznjeno mesto odbornika ob-
činskega zbora Občinskega ljud-
skega zbora Kranj. Kandidiral

je tov. Jakob Žen, predsednik OO
SZDL Kranj. — Za imenovanje
kandidata je glasovalo 1104 vo-
livev ali 89,6 odstotka volilnih
upravičencev.

Kranjčani!

Vse borce in aktiviste NOB ter prebivalce občine Kranj,
posebno pa mladino, vabi Občinski odbor ZB NOV Kranj
na prvomajsko srečanje, ki bo 1. maja ob 18. uri na Rovtu
pri Planici.

Dohodi iz Kranja so preko Pševga in Čepulj, iz Zab-
nice preko Črncroba na Planico, iz Škofje Loke preko
Križne gore, iz Selške doline pa preko Bukovščice.

Kranj – Poseben občinski odbor v Kranju, ki je bil določen za izvedbo prve velike okrajne proslave ve v počastitev 20. letnice vstaje 4. julija na Poljanah nad Jesenicami, je imel v minulem tednu prvo sejo, na kateri so razpravljali o pripravah za sestavo Poveljnega štaba in vojaškega vodstva 9. šermorne brigade. Ta bo zajela vse jugoslovanskih narodov, ki bodo enote, ki so v času NOB delovali na Gorenjskem. Brigado bodo razdelili na bataljone, vsak pa bo sestavljen iz borcev sestavljal tudi rezervni oficirji, športniki in mladina. V enem bataljonu bodo samo mladi fantje, drugi pa bodo vključili tudi dinci predvojaške vzgoje, 180 poštevilni. Domenoli si so, da bo brigada, ki jo ob odhodu na pot 2. julija iz Kranja, spremljali tudi pripadniki in sicer iz Kranja in prispele na Poljane 4. julija, vodil tov. Karlo Leskovec. Udeleženci pohoda bodo prejeli posebne spominske značke.

BODICE

Ustanovljena je podružnica SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA NA GORENJSKEM

Prejšnji teden so slavisti kranjskega okraja na zboru ustanovili podružnico Slavističnega društva Slovenije za Gorenjsko. Ob tej priložnosti se je zbralo k posvetovanju nad 70 učiteljev slovenskega jezika in književnosti, predmetnih učiteljev in profesorjev.

Na zboru sta imela strokovna predavanja o slovenskem jeziku in književnosti profesorja dr. Mirko Rupel in Dušan Pirjevec. Mirko Rupel je zbranim slavistom govoril o pravopisnih, pravorečnih in stilističnih posebnostih našega jezika. Dušan Pirjevec pa je predaval o idejnih in estetskih elementih Cankarjeve dednosti. Obe predavanji sta zbudili med poslušalci mnogo zanimanja, saj so navzoči v razgovoru želeli različna pojasnila.

Po prvem predavanju v dopoldanskem času so imeli slavisti svoj ustanovni občni zbor. O načrtih za delo gorenjske podružnice je spregovoril Franc Pibernik, o nekaterih organizacijskih in drugih zadevah pa Gregor Kocijan. Predsednik Slavističnega društva Slovenije dr. Mirko Rupel pa je povedal nekaj o delu in izkušnjah osrednje slavistične ustanove v Ljubljani.

Slab obisk

Jesenice

Občinski svet Svobod in prosvetnih društev na Jesenicah je priredil v petek, 21. aprila, v Cufarjevem gledališču revijo godb na pihala. Na revijo so bile povabljene godbe Svobode z Jesenic, Javornika, iz Zirovnice in s Hršnice. Od povabljenih se revije niso udeležili godbeniki z Javornika. Največji uspeh so dosegli Jeseničani, katerih godba je utrpela letos precejšnje spremembe, vendar po so že uspeli pod taktirko Remija Noča naštvirati do kakšnih zahtev in sodoben spored. Skoda je le, da se dokaj kvalitetne glasbene prireditve ni udeležilo večje število poslušalcev. Vsaj dober obisk bi bil že moralna pomoč godbenikom za delo v prihodnje.

Revija pevskih zborov

Kamnik — V okviru pionirskih iger ob 20. letnici vstaje so mladi pevski zbori osnovnih šol kamniške občine tekmovali v nedeljo v polni dvorani kulturnega doma. Nastopilo je 9 pevskih zborov iz Kamnika, Komende, Sel in Vranje poti. Prvo mesto je (z 240 točkami) osvojil mladinski pevski zbor južne kamniške osemletke pod vodstvom pevovodje Viktorja Miheličiča, pred zborom severne osemletke pod vodstvom Bože Erjavčeve, ki je dosegel 223 točk. Oba zbora sta pokazala res vzorno izvedbo pesmi, ugajali pa so tudi ostali zbori. Za zaključek so združeni pevci zapeli Viktorja Miheličiča pesem »Domovina naša je svobodna« pod vodstvom komponista.

»Pokaži, kaj znaš«

Kamnik — Mladinski aktiv tovarne »Titan« pripravlja prireditev pod naslovom »Pokaži, kaj znaš«, ki bo 19. maja. Organizacija bo v okviru proslav v počastitev 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov in Dneva mladosti. Sestavljen je že pripravljali odbor. Nastopili bodo mladi recitatorji, glasbeniki, pevci, pesniki itd., vendar samo tisti, ki se s temi veščinami umetnosti ne ukvarjajo poklicno. Vsi prijavljenci bodo morali prej prestati še avdienco, ki bo 5. maja v dvorani nad kavarno.

Svet Svobod blejske občine o svojem delu

Občinski svet Svobod in prosvetnih društev Bled je na zadnji seji sekretariata sklenil v najkrajšem času izvesti polletno konferenco. Ob tej priložnosti bo podano poročilo o dosedaj opravljenem delu in sicer v času, ko se izteka nekako prvi del letošnje kulturno-prosvetne sezone. Kot so pokazali dosedanj rezultati, so bila vsa prizadevanja sveta usmerjena predvsem v estetsko-vzgojno smer. Prvi poizkusi na tem področju dela so pokazali, da dovolj uspehov. Organizatorji pa so se lahko prepričali, da bo v tej vrstvi dela potrebno še mnogo truda in prizadevanj, daširavno ne bo zmeraj zaželenih rezultatov.

Na tej seji so razdelili društvom tudi sredstva iz proračuna Oblo ter dotacije, namenjene knjižnicam.

Obisk književnikov

Bled

V petek, 23. aprila, bodo obiskali Bled nekateri slovenski književniki. Ob tej priložnosti bodo mladini in odraslim priredili literarni večer, na katerem bodo brali odlomke iz svojih del. Za ta obisk je med Blejčani precejšnje zanimanje, kar je razumljivo, saj jih bodo obiskali književniki Ivan Ribič, Matej Bor, Janez Menart, Mira Miheličičeva in drugi. Obisk književnikov prireja občinski svet Svobod in Delavska univerza.

Mengeš za novo šolo

Mengeš — V surovem stanju zgrajeno novo šolsko poslopje čaka dograditve, medtem pa ima osnovna šola pouk v treh izmenah na treh krajih. Mengešani si močno prizadevajo, da bi pihitli z deli in z novim šolskim letom rešili stisko s šolskimi prostori.

Dramska družina KUD »Ivan Rega« iz Gorenje vasi je po daljšem odmoru pred kratkim imela prvo uprizoritev v letošnji sezoni. Tamkajšnji igralci so naštevili Finžgarjevo zgodovinsko igr (predelano po romanu) »Pod svobodnim soncem«. — Gorenjevaščani so pri domačih gledalcih dosegli velik uspeh, saj so na domačem odru nastopili že trikrat pred nabito polno dvorano, gostovali pa so tudi v Zireh. Da je uprizoritev uspešna, imajo vsakogar največ zaslug Polška Stiglicova, Franc Kovač (oba sta se v Gorenjo vasi vozila iz Škofje Loke) in tovariši Uleničnik, edini učitelj v Gorenji vasi, ki se tudi aktivno udeležuje na kulturno-prosvetnem področju. — Gorenjevaščani imajo v načrtu še več uprizoritev za letošnjo sezono, eno izmed njih pa bodo posebej naštevili v počastitev 20-letnice revolucije

Mariana Pineda v PG

Kranj

V počastitev ustanovitve OF bo dramska družina straziške Svobode uprizorila v Prešernovem gledališču 27. aprila ob 20. uri dokaj popularno dramo španskega pesnika F. G. Lorce »Mariana Pineda«.

»Mariana Pineda« je eno izmed redkih, dragocenih del evropskega slovstva, v katerih sta naša revolucionarna misel in poezija žlahtno sintezo. Drama opisuje zgodbo o andaluzijski junakinji, ki je vzela prapor za upornike, uvezla vanj tri besede — zakonitost, svoboda, enakost — za katere so jo takratni rojalisti ustrelili.

Straziški igralci (glavne vloge imajo Zdenka Holly, Franc Triler, Tonček Dolinar, Bogdan Fajon, Metka Jež in Janez Grašič) so »Mariana Pineda« v režiji Petra Malca kot gosta iz mariborskega gledališča uprizorili z velikim uspehom že 1956. leta. Tokrat pa jo bodo skoraj v nespremenjeni zasedbi ponovili. Romanco bo pelal kot gostja Božena Glavakova iz Ljubljane.

Pred prvim koncertom

Jesenice

V okviru DPD »Svoboda Tone Cufar« na Jesenicah, je bil že lansko sezono ustanovljen komorni zbor. Ta zbor sedaj nadomešča številnijsi vokalni ansambel, kakršnega na Jesenicah že dlje pogrešajo. Kljub temu pa se je sedanjí zbor, čeprav ga sestavlja le majhno število pevcev, odločil, da bo v počastitev 20-letnice revolucije imel samostojni koncert, ki bo v soboto, 29. aprila, v Cufarjevem gledališču. Prvi del koncerta bo obsegal koroške, gorenjske, primorske, štajerske in dalmatinske narodne pesmi, drugi del koncerta pa ruske, škotske, španske in črnske duhovne pesmi. Razen omenjenih pesmi bo spored obsegal še nekaj partizanskih pesmi in dve zborovski skladbi iz znanih oper.

Prve dni marca je bila v Gani podpisana pogodba o kulturnem sodelovanju med Jugoslavijo in Gano. Konvencija predvideva sodelovanje na kulturnem in znanstvenem področju.

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

AUSCHWITZ

Dnevnik taboriščnega zdravnika

Avtomobilska sirena. V dvanajsti baraki zatuli paznik: »Pozor!« Prišli so dr. Mengele in dva visoka SS častnika. Potem ko sta se jim javila paznik barake in glavni zdravnik, so odšli naravnost v obdukcijo sobo, sledili pa so jim vsi prominentni zdravniki — zaporniki iz taborišča F. Tako je skoraj kot pri kaki obdukciji v velikem znanstvenem institutu. Z vseh obrazov odseva napeto pričakovanje.

Razen mene ne ve nihče, da sem se v medicinskem institutu v Breslavi pečal tri leta z vsemi mogočimi primeri samomorov. Tedaj sem bil sodelavec profesorja dr. Strassmana. Kar je vedel in znal nekoč svobodni človek in zdravnik dr. N. Nyszli, tega današnji kaznjec št. A-8450 taborišča Auschwitz ni pozabil.

Tedaj odprem glavo, prsni koš in trebuh, odstranim najprej notranje organe in razlagam oškodovanca. Na pogosta vmesna vprašanja odgovarjam naglo in eksaktno. Vsi z zanimanjem slede mojemu delu in iz zmožnih pogledov svojih kolegov razberem, da bom izpit zelo verjetno dobro prestal. Ko sem seciral tudi drugo truplo, mi naroči dr. Mengele, naj sestavim še obdukcij-ska protokola.

SS-zdravniki odidejo. Pogovarjam se s svojimi kolegi — zaporniki. Doslej so bili samo vljudni z menoj, sedaj pa mi s svojim vedenjem jasno kažejo, da so me sprejeli v svoj krog.

Naslednjega dne sprejem še tri trupla v obdukcijo. Moji gledalci so isti, vendar ni več tiste hladne napetosti kot včeraj. Mirno razpravljamo med seboj in nazadnje postane razpravljanje celo zelo živahno in napeto. Kakor hitro so esesovski zdravniki odšli, me obiščejo mladi francoski in grški zdravniki ter me prosijo, naj jim razložim tehniko lumbalne punkcije. Rad ugodim njihovi prošnji. Globoko me dirne, da je njihovo poklicno zanimanje ostalo živo celo tu za ograjo bodoče žice koncentracijskega taborišča. In ugasniti ne sme, saj je edina rešilna bilka, na katero se še more opreti naš nagon samoobrambe, da bi prestali ta pekel.

Naslednje tri dni nimam dela. Prejemam hrano za zdravnike. Delno počivam na svoji postelji, delno posedam na klopi na športnem prostoru.

V Auschwitzu imamo namreč športni prostor, kakor zveni to groteskno. Seveda ga smejo uporabljati le odlični nemški zaporniki. Vsako nedeljo je na njem kaj živahno, med tednom pa je tih in miren. Od krematorija št. 1 ga loči ena sama žična ograja.

Radoveden sem, kaj se dogaja ob vznožju dimnika, ki bruha ogenj. S svojega prostora čim ločim ničesar, približati se žični ograji pa je zelo nevarno, kajti straža strelja brez opozorila s strojnico na vsakega, ki prestopi nevtrarno cono.

Vseeno pa lahko opazujem, kako se na dvorišču krematorija postavlja v vrsto četa civilno oblečenih mož. Kakih dvesto jih bo. Pred njimi stoji nekaj esesovskih vojakov. Gotovo imajo apel. Ob tem času imajo v krematorijih izmeno. Tam delajo brez prestanka. Dan in noč.

Od starega zapornika sem že zvedel, da se jetniki, ki delajo v krematoriju, imenujejo »Posebne komande«. Prehrano imajo prav tako izvrstno kot je odlična civilna obleka, ki jo nosijo. Zato pa morajo opravljati grozotno delo in ne smejo pod nobenim pogojem zapustiti rajona krematorijev. Po štirih mesecih službe jih — likvidirajo. Odkar obstoji koncentracijsko taborišče, je doletela že vse te »komande« ista usoda. Nihče se še ni rešil.

Mrtveci na preklic torej.

Nihče od njih ne pride več v stik z zunanjim svetom, nihče iz tega pekla. Nihče ne more povedati svetu, kaj se za temi zidovi godi že leta...

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

Charles McCormac

12

BEG IZ SINGAPURA

Ob taboriščni ograji sem moral kdo ve zakaj čakati še dve uri. Ves sem se tresel v dežju. Potem je prišel »Svinjski obraz«, odprvi vhod iz bodoče žice in me brenil noter. Japonski čevlji imajo razpolovljene kapice, napravljene iz zelo trdega usnja, in brea s takim čevljem resnično boli. Tik ob ograji je ležal tesno skupaj nov kontingent malaških in kitajskih ujetnikov. Večinoma so dremali ali spali. Na drugi strani sem zagledal Evropejce in se na pol opotekel, na pol splazil k njim.

Našel sem Donaldsona in ga zdrnil. Zaspano je mežikal vame, ker so ga slepile luči obločnic.

»Jezus, Mac, si nazaj? Obupali smo že nad teboj. Sveča nebesa, kakšen pa si!«

Zgrabil je konservno škatlo, ki jo je uporabljal za kozarec, in mi spravil nekaj deževnice med otečene ustnice. Potem je odtrgal kos srage, jo namočil v vodo in mi začel nežno, tako čudovito nežno umivati strjeno kri z obraza in rok. Ta hip mi je bil strežnica, žena in mati obenem. Počutil sem se kot otrok, saj je Don storil vse, kar je zmogel, da bi mi olajšal bolečine. Obotavljajoč sem mu začel pripovedovati, kaj se je zgodilo, toda položil je kazalec na ustnice in svařeče pomignil proti stražarju, ki naju je opazoval. Skrbno mi je položil glavo na tla.

»Don,« sem mu rekel, »strašno dosti ti imam povedati.«

»Je že dobro, fant. Naj to počaka do jutri.«

»Toda, Don, rekel je, da se je »Wakefield« potopila. Trdil je, da se je le malo ljudi rešilo...«

»Si mu povedal, da je bila Pat na ladji?«

»Da.«

»Potem se ne zmeš za njegovo govorjenje. Hotele je zloniti. Pozabili!«

»Moj bog, Don, če so ubili Pat...«

Toda Donaldson je že zapri oči in zaspal.

3. poglavje

Tisto noč me je mučil moreč strah. Od časa do časa sem zadrževal, če sem si našel ugodnejšo lego, potem pa se spet naglo zbudil, ko je nova bolečina krotovila moje mišice. Donaldson pa je poleg mene spokojno spal z odprtimi usti in njegovo smrčanje je glasno odmevalo v noč. Oficir je rekel, da se je »Wakefield« potopila; le malo ljudi se je rešilo. Le nekaj preživelih! Ali malo preživelih? Kako je že rekel? Tisto prvo je dajalo več upanja kot drugo. »Bi radi videli svojo ženo?« je vprašal. »Lahko napravimo, da jo boste videli.« Je bila to resnica ali past? Premišljeval sem o zaslišanju in se spomnil, da je oficir nekoliko pomišljal, preden mi je povedal, da se je »Wakefield« potopila. Zakaj tega ni rekel takoj? Ali je morda premišljeval, kako bi najbolje porabil to novico in izvlekel iz mene kakšne podatke? Ali pa si je vso zgodbo enostavno izmisli? Nikakor si nisem mogel priti na čisto, kaj je res.

Ze dolgo pred zoro sem se zbudil in počenil. Zelodec me je bolel, ko da je obložen s smrkovim papirjem, iz zijočih ran, ki mi jih je zasekal meč okrog desnega očesa in ust, se je cedila rumenkasta sokrvica. Bilo me je strah novega dne. Me bodo spet zbrali za »posebno« zasliševanje? Le kako dolgo bom to še zdržal?

Na drugi strani taborišča se je nova skupina Kitajcev in Malajcev z muko spravljala pokonci, ko je sonce posvetilo v kolobarje bodoče žice in vrigo dolge, dobrodošle sence na stiskajoča se tlesa. Kakšna podoba človeške bede! Ubogi siromaki, sem si mislil. To je bila zame najbolj kruta in mračna stran vojne.

Donaldson se je zbudil in mežikal vame z zlepljenimi, le na pol odprtimi očmi. Segel si je z roko v zamotano zmešnjavo las.

»Sveča nebesa, Mac, kako so te zdelali!«

»Niso mi pokazali ogledala, da bi se lahko pogledal. Zal mi je, da se nisem mogel zate posebej otepšati.«

»Ne zameri, je zagodrnjal. »Res mi je žal.«

Povedal sem mu o zasliševanju, o pretepanju, novicah o »Wakefield« in o vprašanjih, ki so mi jih zastavljali o Patini družini. Malo je imel pripomniti, malo simpatije je kazal za vse to in le malo nasvetov mi je dal. Takšen človek je pač bil. Bolj je verjel v dejanja kot pa v govorjenje in razglabljanje. Spridlo smrti in okrutnosti, ki sta nas obdajali, po mojem pač ni videl smisla v tem, da bi razpravljala o možnosti, če je Pat še živa. Morda tega od njega nisem smel pričakovati. Poznal me je le nekaj tednov in zanj Pat ni bila nič drugega kot dekljsko ime. Ko sem začel dolgovozno s svojimi »če« in »toda« in ga skušal zvabiti v razpravljanje o zaslišanju, je postajal vse bolj tihi. Moji živeci so bili na koncu. Bolj kot kdajkoli poprej sem potreboval pomoč in simpatijo.

»Moj bog, Don!« sem končno rekel. »Povej mi, kaj misliš, človek! Se je »Wakefield« potopila? Je bila Pat med preživelimi? Reci kaj, me slišiš?«

Zalostno me je pogledal.

»Zal mi je tovariš. Častna beseda, ne vem, kaj bi rekel.«

»Toda kaj ti misliš?«

»No, če se hočeš; rekel bi, da je »Wakefield« imela prekleto malo možnosti, da je prišla cela skozi. To je razumljivo, ali ne? Toda — moral je razbrati obup na mojem obrazu — »še vedno ostane kakšna možnost, prijatelj, zato upaj dalje.«

Omahujoč sem se postavil na noge. Pa glavi mi je razbijalo. Vedno sem mislil, da sem trden, toda ta hip sem bil zelo blizu zulu. Straže so nas medtem že začele razvrščati za jutranje preštevavanje.

»Poslušaj, Don, dvomim, da bom zdržal nadaljevanje takega mučenja. Če me bodo danes odpeljali, bom poskušal sročiti in pobegniti. V najslabšem primeru me bo doletela hitra smrt.«

»Počasi, Mac, kakšno možnost pa imaš?«

»Če ne drugega, ne bodo ničesar zvedeli o Patini družini.«

Zaskrbljeno me je pogledal.

»Saj ne misliš resno?«

»Seveda. Kaj pa bi ti storil na mojem mestu?«

»V redu, Mac. Napravi, kar moraš. Toda pomisli, kaj se bo zgodilo z nami ostalimi.«

Nisem ga takoj razumel.

»Kaj?«

»Dvajset nas je v delovni skupini. Če boš ti pobegnil, bodo z bajoneti pokončili ostale, kot so že napravili z nekaterimi mojimi prijatelji. Ali ni tako?«

Na to nisem poprej pomislil. »Preveč prav imaš,« sem rekel.

Straže so naju potisnile v vrsto. Skupine so razvrstile in prešteli med barakami, potem pa so odkorakale iz taborišča. Tu in tam so stražarji potegnili kakšnega ujetnika iz skupine za »posebni postopek«. Z nemočnim in obupanim strahom sem opazoval, kako gredo od skupine do skupine. »Svinjski obraz« se je približal naši skupini, preudarno prečital list papirja, me pogledal, se zlobno zarežal in nas pustil dalje.

»Hvala bogu!« sem zašepetal.

Rane na obrazu so me skelele, ko smo korakali po cesti. Držal sem se naprej, da bi preprečil raztezanje bolečih mišic.

Don je hodil za menoj. Oba sva z novo nujno razmišljala o možnosti pobega.

Čez nekaj časa je tiho rekel:

»Poslušaj Mac. Domislil sem se. Recimo, da bi pobegnili vsa naša delovna skupina? Vseh dvajset? Japonci ne bi imeli nikogar, da bi se maščevali nad njim.«

Pogledal sem na ujetnike, ki so korakali z nama. Bili smo žilav trop obupancev. Bomo zmogli? In če bomo, kakšne možnosti nam ostanejo, da se preločimo skozi džunglo?

»Kam pa naj bi šli?« sem zašepetal nazaj. »Morda v Malajo in potem čez na Sumatro?«

»Zakaj pa ne kar v Avstralijo?« se je zarežal Don.

»Dva tisoč milj? Eden bi morda že zmogel, a wrag si ga vedi, kak?«

MALI OGLASI

PRODAM

Prodaj avto Topolino B in moped Colibri. Jelenčeva št. 23, Kranj 1537

Prodaj 3 ha travnika na Mlaki po nizki ceni. F. K., Delavska 39, Kranj 1609

Prodaj semensko lucerno in debeli jedilni krompir. Jože Pernerlj, Mošnjice 22, Brezje 1619

Prodaj slamo. Kupim obračalnik za seno. Zalog 41 pri Cerkljah 1620

Prodaj popolnoma nov vzdiljiv štedilnik. Naklo 47 1621

Enodružinsko hišo, takoj vseljivo, prodaj na Gorenjskem - okolica Radovljice. Ponudbe oddati v oglasni oddelček pod »Lepi kraj« 1622

Prodaj nov zapravljen. Ima trde gume, krogične ležaje in mehanske zavoro. Naslov v oglasnem oddelku 1623

Prodaj prašiča, težkega 160 kg in kravo, ki bo v kratkem drugič telitila. Suha 15, Kranj 1624

Prodaj suhe smrekove deske debeline 25, 30 in 50 mm. Bašelj 17, Predvor 1625

Prodaj nedograjeno stanovanje v Pristavi. Naslov v oglasnem oddelku 1626

Prodaj gume za tla, velikosti 12,60 m². Skrijanc Anton, Dorfarje 31, Zabnica 1627

Prodaj telico, 9 mesecev staro. Naslov v oglasnem oddelku 1628

Prodaj planino. Ogled dopoldne. Naslov v oglasnem oddelku 1629

Poceni prodaj nov klarinet. Voglje 42, Senčur 1630

Prodaj še skoraj nov kavč za 22.000 din. Naslov v oglasnem oddelku 1631

Motor Roller Puch, 125 cm, v zelo dobrem stanju, prodaj po nizki ceni. Ozebek Anton, Zeleni 163

Prodaj stoječ štedilnik. - Zupančičeva 5, Kranj 1642

Prodaj stavbeno parcelo ob cesti Naklo-Tržič. Naslov v oglasnem oddelku 1643

Prodaj glavna hišna vrata z okovjem - macesnov les. Kokrič 109 1643

Prodaj kravo, ki bo v kratkem tretjič telitila. - Lužič 6 1644

Prodaj Fiat 1100 E 54. Informacije na telefon Radovljica 306 1645

KUPIM

Kupim NSU Primo. 150.000 din takoj, ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 1641

OSTALO

Zamenjam komfortno dvosobno stanovanje v Ljubljani za enako ali večje v Kranju. Ponudbe poslati v oglasni oddelček pod št. 1515 1515

Skladištnika, po možnosti kvalificiranega trgovskega delavca živilske stroke, mlajšega, sprejme »ZITO« za skladišče v Kranju. Ponudbe na »Zito« Cufarjeva 2, Ljubljana 1566

OBVESTILO - Društvo rejcev malih živali na Jesenicah obvešča vse zainteresirane, rejce perutnine, da ima na razpolago vsako sredo in soboto enodnevne piščance lahke, srednje težke in težke pasme po din 70 za komad. Sprejemajo se tudi pismena naročila na naslov: Valnica Jesenice, Ilirska 22 1633

Podpisana Govekar Františka, Breg 30, Kranj, prekletemu kot neresnično vse, kar sem govorila o Angeli Korelc, Breg 1634

Cenjene goste obveščamo, da je od 25. do 29. t. m. zaprta gostilna Benedik v Strazišču zaradi preurejanja prostorov in beljenja. 1635

Starejšo žensko za samostojno delodajalsko gospodinjstvo k družini z dveletnim otrokom iščem. Kopališka 14/E, Kranj 1636

Saldokontinstvo - verzirano, večjo tudi ostale administracije - sprejme trg. podjetje Knjigarna »Simon Jenko«, Kranj. Pismene ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitve pošljite na upravo podjetja 1637

Oseba, ki je v nedeljo zvečer odnesla z NSU Prime izpred restavracije Iskre okvir in ogledalo, naj isto takoj vrne v oglasni oddelček v izogib posledicam, ker je bila opazovana in poznana. Z. R., Vorje 23, Medvode 1638

Iščem žensko za 4-urno dopolnilsko pomoč pri gospodinjstvu za manjšo družino. Koso in lepa nagrada. Ponudbe oddati v oglasni oddelček pod »Takoj« 1639

Solidnemu moškemu oddam sobo s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku 1640

OBJAVE

OBVESTILO

Zdravstveni dom, Kranj, obvešča starše otrok, rojenih od 1. januarja do 31. decembra 1960 in za revakcinacijo (t. j. četrte injekcije) letnika 1958 in 1959 ter za zamudnike starejših letnikov, da bo obvezno II. cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju po naslednjem razporedu:

Otroški dispanzer Kranj - dne 4. maja 1961 od 13. do 17.30 ure.

Zadružni dom Kokrica - dne 8. maja ob 7.30 uri.

Osnovna šola Predosje - dne 8. maja ob 8. uri.

Zadružni dom Visoko - 8. maja ob 8.45 uri.

Osnovna šola Olševsek - 8. maja ob 9. uri.

Osnovna šola Kokra - 8. maja ob 9.30 uri.

Zdravstvena postaja Jezersko - 8. maja ob 10.30 uri.

Splošna ambulanta Predvor - 8. maja ob 11.30 uri.

Osnovna šola Trstenik - 8. maja ob 15. uri.

Osnovna šola Gorice - 8. maja ob 15.30 uri.

Otroški vrtec Golnik - 8. maja ob 15.45 uri.

Otroška posvetovalnica Zeje - 8. maja ob 16. uri.

Osnovna šola Podbrezje - dne 8. maja ob 16.30 uri.

Zadružni dom Naklo - 8. maja ob 17. uri.

Zadružni dom Mavčiče - dne 9. maja ob 7. uri.

Društvo pri Fajfarju - 9. maja ob 7.30 uri.

Osnovna šola Zabnica - 9. maja ob 8.15 uri.

Otroška posvetovalnica Strazišče - 9. maja ob 9. do 11. ure.

Osnovna šola Podbilca - 9. maja ob 14. uri.

Pomožno cepišče - gostilna Nemilje - 9. maja ob 14.30 uri.

Osnovna šola Besnica - 9. maja ob 14.45 uri.

Pomožno cepišče - gostilna Rakovica - 9. maja ob 15.15 uri.

Otroška posvetovalnica Senčur - 9. maja ob 16.30 uri.

Osnovna šola Voklo - 9. maja ob 17. uri.

Osnovna šola Trboje - 9. maja ob 17.30 uri.

Kmetijsko posestvo Hrastje - 9. maja ob 18. uri.

Zdravstvena postaja, Cerklje - 11. maja ob 8. do 10. ure ordinacije, od 10. do 12. ure cepljenje.

Osnovna šola Senturška gora - 11. maja ob 16. uri.

Osnovna šola Zalog - 11. maja ob 17.30 uri.

Osnovna šola Velesovo - dne 11. maja ob 18. uri.

Starše obveščamo, da popolno cepljenje zajema letos tri injekcije, ki jih bodo otroci dobili v razdobju šestih tednov; še eno injekcijo pa bodo dobili prihodnje leto.

S seboj je prinesli vabilo in izkaznico o cepljenju.

CEPLJENJE JE STROGO OBVEZNO!

Tiste starše, ki imajo bolne otroke, opozarjamo, da pravočasno preskrbe potrdila in jih predložijo na cepišče, ker se bo sicer izostanek smatral kot neopravičljivi. Prav tako opozarjamo starše, ki ne bodo pripeljali otrok brez opravičljivega vzroka na cepišče, da so kazensko odgovorni po določilih Splošnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Uradni list FLRJ, št. 13/50).

Starši, ki iz kateregakoli vzroka niso prejeli poziva za cepljenje za otroke, rojene leta 1960, 1959 in 1958, naj jih kljub temu pripeljejo na cepišče po gornjem razporedu.

TEK OKOLI JESENICE

V okviru X. jubilejnega mladinskega festivala razpisuje Občinski komite LMS Jesenice tek »40-letnice« okrog Jesenice, ki bo 27. aprila ob 17. uri s startom pred gimnazijo na Jesenicah.

Tekmovanje je ekipno, katero sestavljajo trije člani, ki morajo prispeti na cilj skupaj.

Tekmovanje bo za naslednje kategorije: člani, mladinci, rojeni 1942 in pozneje, pionirji, roj. 1946 in pozneje, članice, mladinke, rojene 1942 in pozneje, pionirke, rojene 1946 in pozneje.

Zmagovalne ekipe prejmejo pokale.

Prijave sprejema prireditveni odbor eno uro pred tekmovaljem. Pravico nastopa imajo športne in vse ostale organizacije.

Vse eventualne informacije dobite na Občinskem komiteju LMS Jesenice.

Obč. komite LMS Jesenice

OBVESTILO

Solski center za kovinsko stroko in obrt lesne stroke v Škofji Loki obvešča gospodarske organizacije in posameznike, da prireja tečaj za: priučevanje za delovno mesto za kvalifikacijo in visoko kvalifikacijo v kovinski stroki in obrt lesne stroke.

Za novo prijavljene kandidate se bodo pričeli tečaji za vse tri stopnje strokovne izobrazbe dne 4. septembra 1961.

Tečaji se bodo vršili v popoldanskem času.

Prijave pošljite na gornji naslov do 20. avgusta 1961.

KINO

Kropa: 27. aprila italijanski film DECEK V KRATKIH HLACAH ob 19.30 uri

Bled: 27. in 28. aprila jugoslovanski barvni film EDINI IZHOD.

Radovljica: 26. aprila zapadno nemški film PRFOKS ob 18. in

Nogometni komentar

Triglav pred pomembnim srečanjem

Spet se je zavrtela nogometna nedelja in z njo XVIII. kolo ligaškega prvenstva. Kranjski Triglav, ki edini zastopa Gorenjsko v republiškem tekmovanju je bil v nedeljo gost celjskega Olimpa in zaigral neodločeno 0:0. Obema moštvoma gre slabo na dnu lestvice ter imata le malo upanja za obstanek v družbi najboljših slo-

venskih enajstoric, ki se jim bo letos pridružil še ljubljanski Triglav (Odred).

Tudi druga tekma med moštvoma, ki nista preveč na varnem, Novo Gorico in Slovenom in ki naj bi razčistila položaj na repu tabele, se je končala neodločeno, brez gola. Kranjski Triglav ima v naslednjem kolu spet možnost

popraviti svoj plasman. V tekmi s šišensko Ilirijo, ki jo je premagal v jesenskem delu, mu zmagaj verjetno ne bo ušla.

Največ, 13 tekem, je v Gorenjski podzemni nogometni ligi odigrala kranjska Planika, lanskoletni okrvak, vendar je od teh le štiri odločila v svojo korist. V starem slogu je odigrala samo prvo tekmo, ko je premagala moštvo Jesenice. Jeseničanom pa prav ta poraz dela sive lase, ko se sedaj tri kola pred koncem prvenstava skupno s tremi moštvoma potegujejo za prvo mesto v podzvezi. Po nedeljskem kolu je to mesto prevzela enajstorica Partizana iz Sk.

Z občnega zbora HK Jesenice ZAVIDLJIVI USPEHI

V delavskem domu na Jesenicah je bil pretekli petek zvečer občni zbor hokejskega društva kluba Jesenice. Iz poročil je bilo mogoče razbrati, da so bili doseženi lepi uspehi, saj je hokejsko moštvo Jesenice že petič zaporedno osvojilo naslov državnega prvaka v hokeju na ledu. Zadovoljiv uspeh je dosegla tudi jugoslovanska hokejska reprezentanca na svetovnem prvenstvu, ki so jo v glavnem sestavljali jeseniški igralci. V pretekli sezoni so Jeseničani odigrali 34 tekem, od tega 23 mednarodnih, ostale pa so bile prijateljske ali prvenstvene z domačimi ekipami. Najboljši strelac sezone je bil Viktor Tišler s 75, ki mu sledita Felc z 49 in Kljinar z 38 goli.

Precej zaslug za dosežene uspehe imata tudi oba trenerja, Poljak g. Wolkovski in Jeseničan

V nedeljo Škofja Loka II : Javornik

Kranj - Odbor za košarko pri okrajni zvezi za telesno vzgojo v Kranju prireja v nedeljo prvenstveno košarkarsko tekmo I. kola gorenjske lige. Na igrišču TVD Partizan v Škofji Loki se bosta ob 10. uri srečali ekipi Škofja Loka II in Javornik. Predtekma bo ob 9. uri med pionirji iz Škofje Loke in Javornika.

Diplome najzaslužnejšim športnim delavcem

Kamna gorica - Preteklo nedeljo je bil v Prosvetnem domu v Kamni gorici redni letni občni zbor TVD Partizan Kamna gorica. V poročilu, ki ga je podal predsednik društva Lado Kržišnik, je bilo rečeno, da je bilo društvo s 64 člani in članicami dokaj delavno in uspešno predvsem na atletskem področju. Težave imajo največ zaradi pomanjkljivega telovadnega orodja in neurejenega igrišča. Zato so sklenili, da bodo nadaljevali z deli pri ureditvi igrišča.

Na zboru so najzaslužnejšim članom podelili pismene diplome. Te so prejeli Janez Solar, Anica Potočnik in Cilka Bertonec.

Strelišče bodo gradili

Senčur - Na zadnji seji strelske družine »Janko Mlakar« v Senčurju so izdelali obširen program dela. Izvedli bodo celo vrsto družinskih in meddružinskih tekmovanj s sosednjimi družinami, in sicer z značno in malokali-brsko puško.

Streliška družina v Senčurju je še mlada, vendar zelo aktivna. Ker nimajo svojega strelišča so sklenili, da ga bodo pričeli graditi v gramoznici, nedaleč od vasi.

Naročnike in bralce obveščamo, da bo prihodnja - prvomajska - številka izšla

že v petek, 28. aprila.

20. uri, 28. aprila ameriški film VINOGLAVICA.

Kranj »STORŽIČ«: 26. aprila ameriški film NEMIRNA LETA ob 15.17, 19. in 21. uri ter matineja istega filma ob 10. uri, 27. aprila francoski film PREVARANTRI ob 15.17, 19. in 21. uri ter matineja istega filma ob 10. uri, 28. aprila domači film NOCI IN JUTRA ob 10. uri, francoski film PREVARANTI ob 15.17, 19. in 21. uri.

Letni kino »PARTIZAN«: 26. in 27. aprila francoski film PREVARANTI ob 19.30 uri, 28. aprila domači film NA SVOJI ZEMLJI ob 18. in 20. uri.

Strazišče »SVOBODA«: 27. aprila domači film NA SVOJI ZEMLJI ob 18. in 20. uri.

Primskevo »TRIGLAV«: 27. aprila francoski film PREVARANTRI ob 18. in 20. uri.

Duplica: 26. aprila ameriški barvni film IZREDNI NASMEH ob 18. uri, 27. aprila isti film ob 20. uri.

Kamnik: 26. aprila amer. film BEG V OKOVH ob 20. uri, 27. aprila isti film ob 17.15 uri, 28. aprila jugoslovanski film PREDSEDNIK CENTERFOR ob 17. in 20. uri.

TELESNA KULTURA

Matko Medja. Omeniti moramo tudi pionirsko hokejsko šolo v minuli sezoni, ki jo je uspešno vodil tovariš Pogačar. Kot so v razpravi poudarili, je nujno, da bi jeseniški hokejisti še napredovali, da dobijo umetna drsališča še ostala moštva v Ljubljani, Mariboru in Celju. Razen tega pa bi bilo potrebno na Jesenicah umetno drsališče pokriti. Na občnem zboru so nekaterim starejšim igralcem podelili priznanja.

Prvenstvo modelarjev Nov slovenski rekord

Na republiškem prvenstvu letalskih hitrostnih modelov v okviru pionirskih iger v Kamniku so bili ob sodelovanju 48 tekmovalcev iz Ljubljane, Maribora, Sežane, Bleda, Litije, Kamnika in drugih krajev doseženi doslej najboljši rezultati v Sloveniji. Dosedanji slovenski rekord 123 km na uro je bil kar večkrat presežen. Član Aero-kluba Bled Miha Benedik je dosegel 134 km, nadvse uspešen pa je bil Stane Rozman iz Ljubljane, ki je dosegel najprej rekord 151, potem pa 169 km in osvojil prehodni pokal. Organizacija tekmovanja je bila vzorna, kar je zasluža poštovnega organizatorja kamniškega modelarskega športa tov. Jožeta Juvančiča.

Moštvo jeseniške Železarne prvo

V nedeljo, 23. aprila, je bilo v jeseniški komuni končano tekmovanje za jugoslovanski pokal v šahu. V tem res množičnem nastopu šahistov so sodelovali pionirji, mladinci, člani gospodarskih in družbenih organizacij, Svobod, pa tudi člani JLA z mejnih postojank.

Od skupno 72 sodelujočih moštev, se jih je v finalu pomerilo 8. Zmagalo je moštvo Železarne Jesenice v postavi: Kočevar, Langus, Strumbil in Rabič, ki bo zastopalo Jesenice v nadaljnjem okrajnem tekmovanju.

Nedeljski uspeh pionirk

Križe - V telovadnici TVD Križe so se minulo nedeljo pomerile v orodni telovadbi pionirke iz Križev in z Jesenic. Kazalo je že, da se bo tekmovanje zaključilo z zmago Jeseničank, ki so bile že takoj v začetku v prostih vajah boljše od svojih nasprotnic. V nadaljnjem tekmovanju, v vajah na bradli in preskoku čez konja, pa so pionirke iz Križev, čeprav z majhno razliko prednost v točkah, zavodile in si tako priborile pokal gorenjske lige.

ZVEDELI SMO...

Občinski sindikalni svet v Radovljici priredi v počastitev delavskega praznika 1. maja in 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov v kino dvorani v Radovljici - in sicer v četrtek, 27. aprila zvečer - koncert vokalnega oklada A. T. Linhart. Na sporedu bodo partizanske, narodne in umetne pesmi ter recitacije.

Minulo nedeljo so jeseniški harmonikaši, člani tamkajšnega obrtniškega društva, izvedli pri »Jelenu« v Radovni samostojni koncert, na katerem sta pela Francka Sredenshek in Jože Nišman. Nad izvajanjem, ki ga je vodil France Sredenshek, so bili obiskovalci zelo zadovoljni.

V Podbrezjah imajo v Kulturnem domu klubsko sobo, ki jim hkrati služi tudi kot telovadnica. Na raznih predavanjih, ki jih pripravlja Delavska univerza in pri gledanju televizijskih oddaj, se navadno zbere okrog 50 ljudi. Pri nabavi televizorja so člani društva pomagali s prostovoljnimi prispevki.

Na Jesenicah je 1700 gradbincev, ki delajo v gradbenih podjetjih. Podjetje Gradis ima zaposlenih 400 delavcev in ima tudi največ gradbene zmogljivosti na Jesenicah. Trenutno gradijo več objektov v železarni in prav sedaj opravljajo zaključna dela v hall valjarne 2400 ter nadaljujejo z gradbenimi deli v žični valjarni na Jesenicah.

Pravni nasveti

P. V. SKOFJA LOKA

VPRAŠANJE - Iz družinskih razlogov ste se zaposlili, sami preživljate otroke, ali boste upravičeni do otroškega dodatka z nastopom službe?

ODGOVOR - V skladu s 27. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55) pripada delavkam-materam otroški dodatek od dneva nastopa službe, če same preživljajo svoje otroke.

VPRAŠANJE - Koliko znaša družinska pokojnina, če imate 15 let delovne dobe?

ODGOVOR - V skladu s 69. členom Zakona o pokojninskem zavarovanju (Uradni list FLRJ, št. 51/57) bo v vašem primeru značala pokojnina 40 odstotkov pokojninske osnove.

M. N. JESENICE

VPRAŠANJE - V kolikem času po odsluženju vojaškega roka se morate zaposeliti, da vam delovna doba ni bila pretrgana za otroški dodatek.

ODGOVOR - V skladu s 31. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55) se morate zaposeliti v roku dveh mesecev po odslužitvi vojaškega roka.

V. J. SKOFJA LOKA

VPRAŠANJE - Sin je star 12 let; ker je zbolel, vas zanima, koliko dni lahko ostane doma zaradi nege.

ODGOVOR - V skladu s 33. členom Zakona o zdravstvenem zavarovanju (Uradni list FLRJ, št. 51/54) vam pripada nadomestilo plače za nego obolelega otroka do največ 7 dni.

P. Z. SKOFJA LOKA

VPRAŠANJE - Ali se vam sodelovanje z NOV pred 15. letom starosti šteje v delovno dobo.

ODGOVOR - V skladu s 249. členom Zakona o pokojninskem zavarovanju (Uradni list FLRJ, št. 51/57) se čas pred 15. letom starosti šteje v delovno dobo samo tistim, ki so bili člani NOV.

P. Z. TRŽIČ

VPRAŠANJE - Hčerka bo letos končala redno šolanje, vendar je ni dopolnila 15. leto starosti, do kdaj bo upravičena do otroškega dodatka.

ODGOVOR - V skladu s 15. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55), če se ne bo naprej šolala, ji bo pripadal otroški dodatek do dopolnjenosti 15. leta starosti.

NESREČE

Smrt zaradi alkohola

V ponedeljek, 24. aprila ob 4.30 so v vasi Andrej nad Zmincem našli I. C., starega 31 let. - Ze prejšnji dan popoldne se je tako opil, da je obelzel v dežju na poti. Vaščani so ga prenesli na bližnji skedenj, kjer je popil še približno pol litra žganja. Zdravnik je ugotovil, da je umrl zaradi zastrupitve z alkoholom.

Smrtna nesreča v Tržiču

24. aprila ob 18.45 je prišlo v Tržiču do hude prometne nesreče. Zaleteča sta se voznik tovornega avtomobila S-12214 C. F. in motorist K. C. iz Loke nad Tržičem. Tovorni avto je zavil na odcenu Proletarske ulice v levo in to v trenutku, ko je z nasprotno smeri glavne ceste pripeljal motorist. - Motoristu je popolnoma zaprl pot, zato se je zaletel v tovornjak. Pri tem ga je odbilo, da se je z glavo zaletel v kamnito cestno oblogo. Obelzel je na mestu mrtve.

Avtomobilist trčil v vprežni voz

V petek, 21. aprila ob 20. uri, se je pripetila nezgoda na cesti III. reda v vasi Bistrica pri Tržiču. Lastnik osebnega avtomobila S-1716 J. P. je brez voznškega dovoljenja upravljal to vozilo in je na zavoju trčil v vprežni voz, naložen z raznimi piščami, namenjeni za planinsko postojanko Dobrča. Vprego je opravljal J. C. iz vasi Palovčje pri Tržiču.

J. P. je star šele 18 let in nima voznških izkušenj, niti voznškega izpita. Zaradi prehitre vožnje je na slabo preglednem ovinku trčil v vprežni voz, ki ni imel predpisanih luči, s tako silo, da je odtrgal zadnje levo kolo na vprežnem vozu. Materialna škoda znaša na obeh vozilih približno 50.000 din, telesnih poškodb na srečo ni bilo.

KRANJ, 25. aprila - Včeraj se je v Kranju na dvorišču AMD Kranj pripetila lažja prometna nesreča. Osební avtomobil Fiat 600 je pripeljal po Koroški cesti in hotel zaviti na dvorišče AMD Kranj. Pred vzhodom pa je bilo na desni strani prislono kolo. Voznik avtomobila se mu je hotel izogniti in nesrečno zapeljal v čistilno čvrljevo, ki stoji na levi strani vhoda na dvorišče. Škoda je bilo na baraki in na avtomobilu za okoli 6.000 dinarjev.